

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

ദൂതവധാനുചിത്യം പ്രതിപാദ്യ വിഭീഷണേന തസ്യ കൃതേ
ദണ്ഡാന്തരവിധാനായ രാവണം പ്രതി പ്രാർഥനം രാവണേന
തദനുരോധസ്യ സ്വീകരണം ച

സ തസ്യ വചനം ശ്രുത്വാ
വാനരസ്യ മഹാത്മനഃ |
ആജ്ഞാപയദ് വധം തസ്യ
രാവണം ക്രോധമൂർച്ഛിതഃ || 5.52.1 ||

വധേ തസ്യ സമാജ്ഞപ്തേ
രാവണേന ദുരാത്മനാ |
നിവേദിതവതോ ദൗത്യം
നാനുമേനേ വിഭീഷണം || 5.52.2 ||

തം രക്ഷോഽധിപതിം ക്രുദ്ധം
തച്ച കാർയമുപസ്ഥിതം |
വിദിത്വാ ചിന്തയാമാസ
കാർയം കാർയവിധൗ സ്ഥിതഃ || 5.52.3 ||

നിശ്ചിതാർഥസ്തതഃ സാമ്നാ
പൂജ്യം ശത്രുജിദഗ്രജം |
ഉവാച ഹിതമത്യർഥം
വാക്യം വാക്യവിശാരദഃ || 5.52.4 ||

ക്ഷമസ്വ രോഷം തൃജ രാക്ഷസേന്ദ്ര
 പ്രസീദ മേ വാക്യമിദം ശൃണുഷ്യ |
 വധം ന കുർവന്തി പരാവരജ്ഞാ
 ഭൂതസ്യ സന്തോ വസുധാധിപേന്ദ്രാഃ || 5.52.5 ||

രാജൻ ധർമവിരുദ്ധം ച
 ലോകവൃത്തേശ്വ ഗർഹിതം |
 തവ ചാസദ്യശം വീര
 കപേരസ്യ പ്രമാപണം || 5.52.6 ||

ധർമജ്ഞേശ്വ കൃതജ്ഞേശ്വ
 രാജധർമവിശാരദഃ |
 പരാവരജ്ഞോ ഭൂതാനാം
 ത്വമേവ പരമാർഥവിത് || 5.52.7 ||

ഗൃഹ്യന്തേ യദി രോഷേണ
 ത്വാദൃശോപി വിചക്ഷണാഃ |
 തതഃ ശാസ്ത്രവിപശ്ചിത്തും
 ശ്രമ ഏവ ഹി കേവലം || 5.52.8 ||

തസ്മാത് പ്രസീദ ശത്രുഘ്ന
 രാക്ഷസേന്ദ്ര ഭൂരാസദ |
 യുക്തായുക്തം വിനിശ്ചിത്യ
 ഭൂതദണ്ഡോ വിധീയതാം || 5.52.9 ||

വിഭീഷണവചഃ ശ്രുത്വാ
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 കോപേന മഹതാ്വിവിഷ്ടോ
 വാക്യമുത്തരമബ്രവീത് || 5.52.10 ||

ന പാപാനാം വധേ പാപം
 വിദ്യതേ ശത്രുസുദന |
 തസ്മാദിമം വധിഷ്ഠാമി
 വാനരം പാപകാരിണം || 5.52.11 ||

അധർമ്മമൂലം ബഹുദോഷയുക്ത -
 മനാർയജുഷ്ടം വചനം നിശമ്യ |
 ഉവാച വാക്യം പരമാർഥതത്ത്വം
 വിഭീഷണോ ബുദ്ധിമതാം വരിഷ്ഠഃ || 5.52.12 ||

പ്രസീദ ലങ്കേശ്വര രാക്ഷസേന്ദ്ര
 ധർമാർഥതത്ത്വം വചനം ശൃണുഷ്യ |
 ദൂതാ ന വധ്യാഃ സമയേഷു രാജൻ
 സർവേഷു സർവത്ര വദന്തി സന്തഃ || 5.52.13 ||

അസംശയം ശത്രുരയം പ്രവൃദ്ധഃ
 കൃതം ഹ്യനേനാപ്രിയമപ്രമേയം |
 ന ദൂതവധ്യാം പ്രവദന്തി സന്തോ
 ദൂതസ്യ ദൃഷ്ടാ ബഹവോ ഹി ദണ്ഡാഃ || 5.52.14 ||

വൈരൂപ്യമംഗേഷു കശാഭീഘാതോ
 മൗണ്ഡ്യം തഥാ ലക്ഷണസന്നിപാതഃ |
 ഏതാൻ ഹി ദൂതേ പ്രവദന്തി ദണ്ഡാൻ
 വധസ്തു ദൂതസ്യ ന നഃ ശ്രുതോഽസ്തി || 5.52.15 ||

കഥം ച ധർമാർഥവിനീതബുദ്ധിഃ
 പരാവരപ്രത്യയനിശ്ചിതാർഥഃ |
 ഭവദ്വിധഃ കോപവശേ ഹി തിഷ്ഠേത്
 കോപം ന ഗച്ഛന്തി ഹി സത്തുവന്തഃ || 5.52.16 ||

ന ധർമ്മവാദേ ന ച ലോകവൃത്തേ
 ന ശാസ്ത്രബുദ്ധിഗ്രഹണേഷു വാപി |
 വിദ്യേത കശ്ചിത്തവ വീര തുൽയ -
 സ്ത്വം ഹൃത്തമഃ സർവസുരാസുരാണാം || 5.52.17 ||

പരാക്രമോത്സാഹമനസ്വിനാം ച
 സുരാസുരാണാമപി ദുർജയേന |
 ത്വയാപ്രമേയേണ സുരേന്ദ്രസംഘാ
 ജിതാശ്ച യുദ്ധേഷ്യസക്യന്നരേന്ദ്രാഃ || 5.52.18 ||

ഇതഥംവിധസ്യാമരദൈത്യശരത്രാഃ
 ശൂരസ്യ വീരസ്യ തവാജിതസ്യ |
 കുർവന്തി വീരാ മനസാപൃലീകം
 പ്രാണൈർവിമുക്താ ന തു ഭോഃ പുരാ തേ || 5.52.19 ||

ന ചാപ്യസ്യ കപേർഘാതേ
 കഞ്ചിത് പശ്യാമ്യഹം ഗുണം |
 തേഷ്വയം പാത്യതാം ദണ്ഡാ
 യൈരയം പ്രേഷിതഃ കപിഃ || 5.52.20 ||

സാധുർവാ യദി വാസാധുഃ
 പരൈരേഷ സമർപിതഃ |
 ബ്രൂവൻ പരാർഥം പരവാൻ
 ന ദൂതോ വധമർഹതി || 5.52.21 ||

അപി ചാസ്മിൻ ഹതേ നാൻയം
 രാജൻ പശ്യാമി ഖേചരം |
 ഇഹ യഃ പുനരാഗച്ഛേത്
 പരം പാരം മഹോദധേഃ || 5.52.22 ||

തസ്മാന്നാസ്യ വധേ യതഃ കാർയഃ പരപുരഞ്ജയ |
ഭവാനു സേന്ദ്രേഷു ദേവേഷു യത്നമാസ്ഥാതുമർഹതി || 5.52.23 ||

അസ്മിൻ വിനഷ്ടേ നഹി ഭൂതമന്യം
പശ്യാമി യസ്തു നരരാജപുത്രൗ |
യുദ്ധായ യുദ്ധപ്രിയ ദുർവിനീതാ -
വുദ്യോജയേദ് വൈ ഭവതാ വിരുദ്ധൗ || 5.52.24 ||

പരാക്രമോത്സാഹമനസ്വിനാം ച
സുരാസുരാണാമപി ദുർജയേന |
ത്വയാ മനോനന്ദന നൈര്യതാനാം
യുദ്ധായ നിർനാശയിതും ന യുക്തം || 5.52.25 ||

ഹിതാശ്ച ശുരാശ്ച സമാഹിതാശ്ച
കുലേഷു ജാതാശ്ച മഹാഗുണേഷു |
മനസ്വിനഃ ശസ്ത്രഭൃതാം വരിഷ്ഠാഃ
കോപപ്രശസ്താഃ സുഭൃതാശ്ച യോധാഃ || 5.52.26 ||

തദേകദേശേന ബലസ്യ താവത്
കേചിത് തവാദേശകൃതോദ്യ യാന്നു |
തൗ രാജപുത്രാവുപഗൃഹ്യ മൂഢൗ
പരേഷു തേ ഭാവയിതും പ്രഭാവം || 5.52.27 ||

നിശാചരാണാമധിപോഽനുജസ്യ
വിഭീഷണസ്യാത്തമവാക്യമിഷ്ടം |
ജഗ്രാഹ ബുദ്ധ്യാ സുരലോകശത്രു -
ർമഹാബലോ രാക്ഷസരാജമുഖ്യഃ || 5.52.28 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്ദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
സുന്ദരകാണ്ഡേ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||